

POL-30 Wong Hämäläinen Anna-Mari(UM) 19.11.2021

Viite

Asia

Ulkoasiainneuvosto (kauppaministerit) 29.11.-3.12.2021; Suomen tavoitteet

EU:n ulkoasiainneuvosto kauppaministerikokoonpanossa kokoontuu Genevessä Maailman kauppajärjestö WTO:n 12. ministerikokouksen yhteydessä 29.11.-3.12.2021. Suomea edustaa kehitys- ja ulkomaankauppaministeri Ville Skinnari. Kokouksen ainoana aiheena on WTO:n 12. ministerikokous ja sen päätökset. Kokouksessa hyväksytään WTO-ministerikokousta koskevat neuvoston päätelmät ja päätös yhteisestä kannasta koskien ministerikokouksen tuloksia.

Maailman kauppajärjestö WTO:n 12. ministerikokous

Suomi tukee monenvälisen sääntöpohjaisen kauppajärjestelmän vahvistamista ja WTO:hon perustuvan sääntelyjärjestelmän lujittamista, mikä on paras väylä kaupan avaamiseksi ja uusien sääntöjen luomiseksi. Suomi tukee EU:n pyrkimyksiä maailman kauppajärjestö WTO:n uudistamiseksi sen peruseriaatteita kunnioittaen. EU:n yhteisten päätelmien tulee tukea WTO:n uudistamista ja vahvistamista. Suomi katsoo, että ministerikokouksen tulosten tulee vahvistaa WTO:ta ja luoda edellytyksiä järjestön uudistamisen jatkotyölle. Suomi tiedostaa, että WTO:n uudistamisen onnistumisen edellytys on, että jäsenmaat sitoutuvat järjestön toimintaan. Suomi korostaa, että ministerikokouksesta tulee saada riittävän kunnianhimoisia tuloksia kaupan ja terveyden, kalastustukien reformin, maatalouden ja WTO:n uudistamisen osalta, minkä lisäksi Suomi pitää tärkeänä useanvälisten neuvottelualoitteiden edistämistä (sähköinen kauppa, palvelujen kotimainen sääntely, investointien helpottaminen, MSME mikro-, pienet ja keskisuuret yritykset). Suomelle monenkeskinen järjestelmä on ensisijainen. Suomi on pitänyt tärkeänä kauppa ja ympäristöllinen kestävyys -teemaan liittyvän työn vauhdittamista WTO:ssa ml. sen saattaminen osaksi WTO:n uudistuksia, sekä tukee pyrkimyksiä tämän tavoitteen edistämiseksi ministerikokouksessa. Suomi katsoo, että ministerikokoukseen liittyvissä neuvotteluprosesseissa vähiten kehittyneiden maiden edut on huomioitava ja turvattava.

Asialista:

Maailman kauppajärjestö WTO:n 12. ministerikokous s. 3

Asia

WTO:n 12. ministerikokous 30.11.-3.12.2021 (MC12)

Kokous/tapaaminen

Ulkoasiainneuvosto; kauppaministerikokous 29.11.-3.12.2021 Genevessä

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Pasi-Heikki Vaaranmaa, UM/KPO-10, pasi-heikki.vaaranmaa@formin.fi, p. 0295 351700

Ismo Kolehmainen, UM/KPO-10, ismo.kolehmainen@formin.fi, puh. 0295 350 379

1. ESILLÄ OLEVAT KYSYMYKSET

Ulkoasiainneuvosto kauppaministerien kokoonpanossa kokoontuu Genevessä Maailman kauppajärjestön WTO:n 12. ministerikokouksen yhteydessä 29.11.-3.12.2021. Ulkoasiainneuvoston ainoana aiheena on WTO:n 12. ministerikokous ja sen päätökset. Tarkoitus on tuolloin hyväksyä ehdotukset neuvoston päätelmiksi WTO:n 12. ministerikokouksesta sekä neuvoston päätökseksi yhteisestä kannasta koskien WTO:n ministerikokouksen tuloksia.

2. SUOMEN TAVOITE

Suomi tukee monenvälisen sääntöpohjaisen kauppajärjestelmän vahvistamista ja WTO:hon perustuvan sääntelyjärjestelmän lujittamista, mikä on paras väylä kaupan avaamiseksi ja uusien sääntöjen luomiseksi.

Suomi tukee EU:n pyrkimyksiä maailman kauppajärjestö WTO:n uudistamiseksi sen peruseriaatteita kunnioittaen. EU:n yhteisten päätelmien tulee tukea WTO:n uudistamista ja vahvistamista.

Suomi katsoo, että ministerikokouksen tulosten tulee vahvistaa WTO:ta ja luoda edellytyksiä järjestön uudistamisen jatkotyölle. Suomi tiedostaa, että WTO:n uudistamisen onnistumisen edellytys on, että jäsenmaat sitoutuvat järjestön toimintaan.

Suomi korostaa, että ministerikokouksesta tulee saada riittävän kunnianhimoisia tuloksia kaupan ja terveyden, kalastustukien reformin, maatalouden ja WTO:n uudistamisen osalta, minkä lisäksi Suomi pitää tärkeänä useanvälisten neuvottelualoitteiden edistämistä (sähköinen kauppa, palvelujen kotimainen sääntely, investointien helpottaminen, MSME mikro-, pienet ja keskisuuret yritykset). Suomalaiselle monenkeskinen järjestelmä on ensisijainen.

Suomi on pitänyt tärkeänä kauppa ja ympäristöllinen kestävyys -teemaan liittyvän työn vauhdittamista WTO:ssa ml. sen saattaminen osaksi WTO:n uudistuksia, sekä tukee pyrkimyksiä tämän tavoitteen edistämiseksi ministerikokouksessa.

Suomi katsoo, että ministerikokoukseen liittyvissä neuvotteluprosesseissa vähiten kehittyneiden maiden edut on huomioitava ja turvattava.

3. NEUVOTTELUTILANNE

EU:n kauppaministerit keskustelivat ulkoasiainneuvostossa 20.5.2021 ja 11.11.2021 WTO:n uudistamisesta ja valmistautumisesta WTO:n 12. ministerikokoukseen.

EU:n ulkoasiainneuvosto kauppaministerien kokoonpanossa kokoontuu Genevessä 29.11.-3.12.2021 ja hyväksyy viime kädessä siellä tehtävät päätökset. Näihin kuuluvat niin EU:n kauppapoliittisessa komiteassa (TPC) valmisteltavina olevat neuvoston päätelmät kuin päätös yhteisestä kannasta koskien ministerikokouksen tuloksia.

4. TAUSTA

Koronapandemian vuoksi lykätty WTO:n 12. ministerikokous (MC12) järjestetään 30.11.-3.12.2021 Genevessä. Ministerikokous, joka on järjestön ylin päättävä elin, kokoontuu normaalisti kerran kahdessa vuodessa. Edellinen kokous järjestettiin Buenos Airesissa v. 2017.

Ministerikokouksen merkitys on varsin keskeinen WTO:n uudistamisprosessin ja järjestön tulevaisuuden kannalta. Epäonnistuneena pidetyn Buenos Airesin kokouksen jälkeen Geneven ministerikokoukseen kohdistuu suuria paineita tulosten saavuttamiseksi ja WTO:n aseman vahvistamiseksi.

Tunnelmat tulosten suhteen monenvälisistä neuvotteluista (kauppa ja terveys ml. keskustelu immateriaalioikeuksista, kalastustukien uudistaminen ja maatalous) ovat kuitenkin edelleen pessimistiset. Edistystä on sen sijaan tapahtunut ns. useanvälisissä aloitteissa, joissa kaikki WTO-jäsenet eivät ole mukana (sähköinen kauppa, palvelujen kotimainen sääntely, investointien helpottaminen, mikro-, pienten ja keskisuurten yritysten (MSME) kv. kaupan helpottamiseen tähtäävä julkilausuma). Neuvottelut palvelujen kotimaisesta sääntelystä ovat edenneet siksi hyvin, että ne on mahdollista saattaa kokouksessa päätökseen.

EU:n tavoitteena on toimia aktiivisesti ja rakentavasti kokouksen onnistumiseksi. EU:n laajemmat tavoitteet on kirjattu kauppapolitiikan tarkastelua koskevaan tiedonantoon (18.2.2021), jota käsiteltiin EU:n kauppaministereiden kokouksessa viime toukokuussa. Neuvoston on tarkoitus hyväksyä 29.11. kauppaministerikokoonpanossa WTO-ministerikokousta koskevat päätelmät ja päätös yhteisestä kannasta koskien ministerikokouksen tuloksia.

EU tavoittelee tuloksia monenvälisissä neuvotteluissa (kauppa ja terveys, kalastustukien uudistaminen sekä maatalous) ja poliittista yhteisymmärrystä WTO:n uudistamisen käynnistämiseksi. Keskeisenä tavoitteena olisi myös aloittaa riitojenratkaisun uudistustyö, mutta varsinaisia tuloksia odotetaan vasta aikaisintaan seuraavassa ministerikokouksessa (MC13). EU osallistuu aktiivisesti myös useanvälisiin neuvottelualoitteisiin. EU pitääkin tärkeänä, että useanväliset aloitteet ja niissä saadut tulokset näkyisivät osana MC12:ta. EU:n tavoitteena on ennen pitkää myös ”kilpailuneutraliteetin” sääntöjä koskevan työn käynnistäminen ml. teollisuustukien ja valtionyhtiöitä koskevien sääntöjen modernisointi.

Kokouksessa annettaneen WTO-jäsenten tai niiden osajoukon julistuksia, joihin EU tullee osallistumaan. Näitä ovat esim. julkilausumat sukupuolten tasa-arvosta, kaupasta ja ympäristöllisestä kestävyyydestä, muovisaasteesta sekä fossiilisten polttoaineiden tukireformista. Muutkin julkilausumat ovat mahdollisia.

Ministerikokouksessa pyritään hyväksymään yleinen julkilausuma, jossa mm. järjestön uudistamiseen sitoudutaan poliittisesti, ml. perustettaisiin aihetta käsittelevä työryhmä. Työn tuloksia toivotaan saatavan seuraavaan ministerikokoukseen mennessä.

LIITTEET

Asiasanat	kauppapolitiikka, UAN Ulkoasiainneuvosto, WTO, WTO ministerikokous
Hoitaa	UM
Tiedoksi	EUE, LVM, MMM, OKM, OM, PLM, SM, STM, TEM, TULLI, VM, VNK, YM